

OBSAH

Předmluva	7
1. HISTORIE A VÝVOJ ELEKTROTECHNIKY	8
2. ZÁKLADNÍ POJMY	10
2.1 Jednotky a jejich rozměry	10
2.2 Důležité veličiny a jejich jednotky	11
2.3 Stavba hmoty	13
2.4 Elektrický náboj	14
2.5 Coulombův zákon	15
2.6 Elektrické pole a jeho základní veličiny	16
2.7 Intenzita elektrického pole	17
2.8 Zobrazování elektrostatických polí	19
2.9 Elektrické napětí	20
2.10 Homogenní pole	21
2.11 Elektrický potenciál	22
2.12 Intenzita a potenciál elektrostatického pole	27
3. STEJNOSMĚRNÝ PROUD	30
3.1 Elektrický proud	30
3.2 Rozdělení látek podle elektrické vodivosti	30
3.3 Účinky elektrického pole ve vodivém prostředí	31
3.4 Napětí a elektromotorické napětí zdroje	31
3.5 Proudové pole	33
3.6 Proudová hustota ve vodiči	34
3.7 Ohmův zákon, odpor a vodivost	35
3.8 Měrný odpor a měrná vodivost	36
3.9 Vliv intenzity elektrického pole na proudovou hustotu	38
3.10 Rychlosť pohybu náboje ve vodiči	39
3.11 Závislost odporu na teplotě	40
3.12 Nelineární odporové prvky	41
3.13 Práce a výkon elektrického proudu	42
3.14 Tepelné účinky elektrického proudu	44
3.15 Účinnost elektrického zařízení	45
3.16 Úbytek napětí ve vedení	47
3.17 Termoelektrické jevy	48
4. ŘEŠENÍ OBVODŮ STEJNOSMĚRNÉHO PROUDU	50
4.1 Prvky elektrických obvodů	50
4.2 I. Kirchhoffův zákon	51
4.3 II. Kirchhoffův zákon	52
4.4 Řazení rezistorů	54
4.4.1 Řazení rezistorů do série	54
4.4.2 Řazení rezistorů paralelně	55
4.5 Řešení elektrických obvodů, přehled metod	56
4.6 Řešení elektrických obvodů metodou zjednodušování obvodů	57
4.7 Transfigurace odporů hvězda/trojúhelník	60
4.8 Řešení obvodů Kirchhoffovými zákony	63
4.9 Řešení obvodů smyčkovými proudy	64
4.10 Chyba při kontrole Kirchhoffovými zákony	66
4.11 I. Kirchhoffův zákon v obecném tvaru	67
4.12 Vlastnosti elektrických zdrojů	68
4.13 Spojování zdrojů	73
4.14 Théveninova a Nortonova věta – metoda náhradního zdroje	74
4.15 Paralelní chod zdrojů	76
4.16 Řešení nelineárních obvodů	78

5. ELEKTROSTATICKÉ POLE	81
5.1 Vznik elektrostatického pole.....	81
5.2 Indukční tok, elektrická indukce.....	84
5.3 Elektrické vlastnosti dielektrika, permitivita.....	85
5.4 Elektrická pevnost izolantů.....	86
5.5 Kapacita kondenzátoru.....	88
5.6 Kapacita rovinného kondenzátoru	88
5.7 Kapacity kondenzátorů nehomogenních polí	89
5.8 Technické kondenzátory	92
5.9 Řazení kondenzátorů	93
5.10 Paralelní řazení nabitych kondenzátorů.....	97
5.11 Kondenzátory s vrstveným dielektrikem	98
5.12 Energie elektrostatického pole, energie kondenzátoru.....	101
5.13 Měrná energie elektrostatického pole	102
5.14 Pohyb elektronu v elektrickém poli	103
5.14.1 Elektron v podélném elektrickém poli.....	104
5.14.2 Elektron v příčném elektrickém poli.....	104
5.15 Přitažlivá síla desek kondenzátoru.....	105
5.16 Kondenzátor v proměnném poli	106
6. ZÁKLADY ELEKTROCHEMIE	107
6.1 Základní pojmy	107
6.2 Faradayovy zákony, elektrolýza	107
6.3 Galvanizace	109
6.4 Chemické zdroje elektrického napětí.....	110
7. MAGNETICKÉ POLE	113
7.1 Základní pojmy magnetického pole.....	113
7.2 Základní veličiny a jednotky magnetického pole, rozdíly mezi polem magnetickým a elektrickým	114
7.2.1 Magnetický náboj	114
7.2.2 Intenzita magnetického pole	115
7.2.3 Magnetický indukční tok	119
7.2.4 Magnetická indukce	120
7.2.5 Permeabilita materiálu	120
7.2.6 Magnetické napětí	122
7.2.7 Energie magnetického pole.....	123
7.2.8 Síla v magnetickém poli	123
7.3 Magnetomotorické napětí	125
7.4 Pravidlo pravé ruky pro směr magnetického toku	127
7.5 Zákon spjatého proudu.....	127
7.6 Magnetické pole přímého vodiče.....	129
7.7 Biot-Savartův zákon	131
7.8 Magnetické vlastnosti látek	133
7.8.1 Materiály s konstantní permeabilitou.....	133
7.8.2. Feromagnetické materiály.....	135
7.8.3 Permeabilita feromagnetických látek.....	141
7.9 Magnetické obvody	147
7.9.1 Hopkinsonův zákon	147
7.9.2 Jednoduché magnetické obvody	149
7.9.3. Sériové magnetické obvody	155
7.9.4. Paralelní magnetické obvody	164
7.9.5. Obecné sérioparalelní magnetické obvody	169
7.9.6 Přitažlivá síla magnetu	171
7.9.7 Obvody s permanentním magnetem	175
7.10. Indukčnost obvodu	177
7.10.1 Vlastní indukčnost magnetického obvodu	177
7.10.2 Vzájemná indukčnost.....	182

7.10.3. Řazení indukčností.....	187
7.10.4. Energie indukčnosti	189
7.11 Síla působící na vodič v magnetickém poli	190
7.12 Silové působení magnetického pole na elektrický náboj	192
7.13 Síla dvou rovnoběžných vodičů protékaných elektrickým proudem	193
8. ELEKTROMAGNETICKÁ INDUKCE	196
8.1 Indukční zákon	196
8.2 Indukované transformační napětí.....	196
8.3 Indukované pohybové napětí	202
8.4 Indukované napětí vlivem vlastní indukčnosti – samoindukce	211
8.4.1 Zapnutí indukčnosti do obvodu stejnosměrného proudu	212
8.4.2 Vypnutí indukčnosti z obvodu stejnosměrného proudu.....	214
8.5 Indukované napětí vlivem vzájemné indukčnosti	215
9. ELEKTROMAGNETICKÉ POLE.....	217
9.1 Historie objevu elektromagnetického pole	217
9.2 Vznik elektromagnetického pole	217
9.3 Energie elektromagnetického pole.....	220
9.4 Maxwellovy rovnice.....	220
10. POROVNÁNÍ FYZIKÁLNÍCH VELIČIN VŠECH POLÍ	224
11. STŘÍDAVÉ PROUDY	226
11.1 Základní představy a pojmy	226
11.2 Časový průběh střídavých sinusových veličin	229
11.3 Vznik střídavého sinusového napětí	232
11.4 Skládání střídavých sinusových veličin.....	234
11.5 Střední hodnota časově proměnné funkce	236
11.6 Efektivní hodnota časově proměnné funkce	240
11.7 Průběh nesinusových veličin – harmonická analýza.....	244
11.8 Znázornění sinusových veličin fázory	246
11.9 Výkon časově proměnného proudu	250
12. JEDNODUCHÉ STŘÍDAVÉ OBVODY	252
12.1 Stoupání a klesání funkce	252
12.2 Jednoduché prvky v obvodu střídavého proudu	254
12.2.1 Rezistor v obvodu střídavého proudu	255
12.2.2 Indukčnost v obvodu střídavého proudu.....	256
12.2.3 Kapacita v obvodu střídavého proudu	259
12.2.4 Vzájemná indukčnost v obvodu střídavého proudu	262
12.3 Indukované napětí sinusovým magnetickým tokem	265
12.3.1 Teoretický princip transformátoru napětí	267
12.3.2 Přitažlivá síla střídavého magnetu	268
12.4 Ztráty v železe	270
12.4.1 Ztráty hysterezní	270
12.4.2 Ztráty výřivými proudy	270
12.4.3 Celkové ztráty	272
12.5 Znázornění střídavých sinusových veličin komplexními čísly	273
12.5.1 Základní operace s komplexními čísly	274
12.6 Kirchhoffovy zákony ve vektorovém a komplexním tvaru	277
12.6.1 I. Kirchhoffův zákon ve vektorovém nebo komplexním tvaru zní:	277
12.6.2 II. Kirchhoffův zákon ve vektorovém nebo komplexním tvaru.....	279
12.7 Ohmův zákon v komplexním tvaru	279
12.8 Impedance a admitance jednotlivých prvků	281
12.9 Jednoduché sériové a paralelní obvody	284
12.9.1 Výpočet obvodu metodou početně-vektorovou	284
12.9.2 Sériový RL obvod	284
12.9.3 Sériový RC obvod.....	286
12.9.4 Sériový RLC obvod	288

12.9.5 Obecný multinásobný sériový RLC obvod	292
12.9.6 Paralelní obvod RL	294
12.9.7 Paralelní obvod RC	296
12.9.8 Paralelní obvod RLC	297
13. OBECNÉ SÉRIOPARALELNÍ OBVODY	301
13.1 Metody řešení složených střídavých obvodů	301
13.2 Metoda zjednodušování obvodů	301
13.3 Transfigurace impedancí hvězda/trojúhelník	305
13.4 Řešení obvodů pomocí Kirchhoffových zákonů	308
13.5 Řešení obvodů se vzájemnou indukčností	311
13.6 Činný, jalový a zdánlivý střídavý výkon, účiník	313
13.6.1 Výpočet výkonů pomocí účiníku	313
13.6.2 Výpočet střídavých výkonů součtovou metodou	316
13.6.3 Výpočet střídavých výkonů komplexní metodou	318
13.7 Rezonance obecného obvodu	319
13.7.1 Ideální sériový RLC obvod	319
13.7.2 Skutečný sériový RLC obvod	320
13.7.3 Ideální paralelní RLC obvod	321
13.7.4 Skutečný paralelní RLC obvod	322
13.7.5 Sérioparalelní obvody RLC	323
13.8 Obecný topografický vektorový diagram obvodů	324
13.8.1 Topografický diagram sériového obvodu	327
13.8.2 Topografický diagram paralelního obvodu	329
13.8.3 Topografický diagram sérioparalelního obvodu	330
14. TROJFÁZOVÁ STŘÍDAVÁ SOUSTAVA	331
14.1 Mnohofázová proudová soustava	331
14.2 Trojfázová proudová soustava	331
14.2.1 Zapojení trojfázové soustavy do série	332
14.2.2 Zapojení trojfázové soustavy pseudoparalelní	333
14.2.3 Sériové zapojení trojfázové soustavy do trojúhelníku	334
14.2.4 Spojení trojfázové soustavy do hvězdy	334
14.3 Trojfázová zátěž zapojená do trojúhelníku	336
14.3.1 Trojfázová nesouměrná zátěž do trojúhelníku	336
14.3.2 Trojfázová souměrná zátěž do trojúhelníku	338
14.4 Trojfázová zátěž zapojená do hvězdy	340
14.4.1 Trojfázová zátěž nesouměrná zapojená do hvězdy s izolovaným uzlem	340
14.4.2 Trojfázová zátěž nesouměrná zapojená do hvězdy se zátěží mezi uzly	342
14.4.3 Trojfázová nesouměrná zátěž zapojená do hvězdy s vyvedeným uzlem	344
14.4.4 Trojfázová souměrná zátěž zapojená do hvězdy	346
14.5 Výkon trojfázové soustavy	347
14.5.1 Výkon trojfázové zátěže v obecném zapojení	347
14.5.2 Výkon trojfázové symetrické zátěže v zapojení do trojúhelníku	348
14.5.3 Výkon trojfázové symetrické zátěže v zapojení do hvězdy	349
14.6 Točivé magnetické pole	351
14.7 Sled fází	353
15. PŘECHODOVÉ JEVY	355
15.1 Přechodový jev v sériovém RL obvodu	355
15.2 Přechodový jev v sériovém RC obvodu	357
15.3 Přechodový jev v sériovém RLC obvodu	360
15.3.1 Aperiodický stav přetlumený	360
15.3.2. Aperiodický stav – mez aperiodicity	361
15.3.3. Periodický stav	361
15.4 Přechodové jevy střídavé sítě	362
16. VÝSLEDKY CVIČENÍ	363
DOSLOV	368